

د افغانستان اسلامي جمهوریت

د عدلیې وزارت

رسمي جریده

فوق العاده ګڼه

پروتوکول الحاقی ګنوانسیون سازمان ملل متحد علیه جرایم سازمان یافته فرا ملی در مورد
بازدارندگی، فرونشانی و تعزیر قاچاق انسان به ویژه زنان و اطفال سازمان ملل متحد سال

۲۰۰۰

تاریخ نشر: (۱۲) حوت سال ۱۳۹۳ ه.ش

نمبر مسلسل: (۱۱۶۵)

در این شماره:

پروتوکول الحاقی کنوانسیون سازمان ملل متحد علیه جرایم سازمان یافته فرا ملی در مورد بازدارندگی، فرونشانی و
تعزيز قاچاق انسان به ویژه زنان و اطفال سازمان ملل متحد سال ۲۰۰۰.

ACKU

فرمان

رئيس جمهوری اسلامی افغانستان در مورد الحاق افغانستان به پروتوکول الحاقی کنوانسیون سازمان ملل متحد عليه جرایم سازمان یافته فرا ملی در مورد بازدارندگی فرونشانی و تعزیر قاچاق انسان به ویژه زنان و اطفال

شماره: (۵۸)

تاریخ: ۱۳۹۳/۴/۲۱

ماده اول:

به تاسی از حکم فقره (۱۶) ماده (۶۴) قانون اساسی افغانستان، الحاق جمهوری اسلامی افغانستان به پروتوکول الحاقی کنوانسیون سازمان ملل متحد عليه جرایم سازمان یافته فراملی در مورد بازدارندگی، فرونشانی و تعزیر قاچاق انسان به ویژه زنان و اطفال را که بر اساس مصوبات شماره (۱۲۴) مؤرخ ۱۳۹۳/۲/۳۱ ولسی جرگه و شماره (۱۲۲) مؤرخ ۱۳۹۳/۳/۲۷ مشرانو جرگه شورای ملی به داخل یک مقدمه، (۴) فصل و (۲۰) ماده تصدیق گردیده، توشیح می دارم.

ماده دوم:

این فرمان از تاریخ توشیح نافذ و همراه با کنوانسیون الحاقی مصوبات مجلسین شورای ملی در جریده رسمی نشر گردد.

حامد کرزی

رئيس جمهوری اسلامی افغانستان

دولت جمهوری اسلامی افغانستان

شورای ملی

ولسی جرگه

تصدیق ولسی جرگه از پروتوکول الحاقی کنوانسیون سازمان ملل متحد علیه جرایم سازمان یافته
فراملی در مورد بازدارندگی، فرونشانی و تعزیر قاچاق انسان به ویژه زنان و اطفال

شماره: (۱۲۴)

تاریخ: ۱۳۹۳/۲/۳۱

ولسی جرگه به تاسی از حکم مندرج ماده نودم قانون اساسی افغانستان، در جلسه عمومی روز چهارشنبه مؤرخ
۱۳۹۳/۲/۳۱ خویش پروتوکول الحاقی کنوانسیون سازمان ملل متحد علیه جرایم سازمان یافته فراملی در مورد
بازدارندگی، فرونشانی و تعزیر قاچاق انسان به ویژه زنان و اطفال را در یک مقدمه، (۴) فصل و (۲۰) ماده تصدیق
نمود.

عبدالروف ابراهیمی

رئیس ولسی جرگه

دولت جمهوری اسلامی افغانستان

شورای ملی

مشرانو جرگه

تصدیق مشرانو جرگه از پروتوکول الحاقی کنوانسیون سازمان ملل متحد علیه جرایم سازمان یافته
فراملی در مورد بازدارندگی، فرونشانی و تعزیر قاچاق انسان به ویژه زنان و اطفال

شماره: (۱۲۲)

تاریخ: ۱۳۹۳/۳/۲۷

مشرانو جرگه به تاسی از حکم ماده نودم قانون اساسی افغانستان، پروتوکول الحاقی کنوانسیون سازمان ملل متحد علیه جرایم سازمان یافته فراملی در مورد بازدارندگی، فرونشانی و تعزیر قاچاق انسان به ویژه زنان و اطفال را در جلسه عمومی روز سه شنبه مؤرخ ۱۳۹۳/۳/۲۷ در یک مقدمه، (۴) فصل و (۲۰) ماده به اتفاق آراء تصدیق نمود.

فضل هادی مسلمیار

رئیس مشرانو جرگه

**پروتوکول الحاقی کنوانسیون سازمان ملل متحد علیه جرایم سازمان یافته فراملی در مورد
بازدارندگی، فرونشانی و تعزیر قاچاق انسان به ویژه زنان و اطفال سازمان ملل متحد سال ۲۰۰۰**

پیشگفتار:

دول عضو این پروتوکول:

با اعلام اینکه مبارزه علیه اختطاف و قاچاق انسان به ویژه زنان و اطفال، پیشگیری از چنین قاچاق، مجازات قاچاقبران و حمایت از قربانیان چنین قاچاق به شمول تأمین حقوق بشری آنان، ضرورت به اتخاذ اقدامات گسترده بین المللی در ممالک مبدأ، ترانزیت و مقصد دارد.

نظر به اینکه علی رغم موجودیت اسناد بین المللی گوناگون در خصوص قواعد و اقدامات عمل مبارزه علیه بهره کشی از انسان به ویژه زنان و اطفال، سند جهانی که تمامی جنبه های قاچاق انسان را احتواء نماید وجود ندارد. با ابراز نگرانی از اینکه عدم وجود چنین سندی منتج به حمایت و پشتیبانی ناکافی از افراد آسیب پذیر به قاچاق انسان می گردد.

با یادآوری قطعنامه ۵۳/۱۱۱ مجمع عمومی سازمان ملل متحد مؤرخ ۹ دسمبر سال ۱۹۹۸، که در آن مجمع بر تأسیس یک کمیته باز بین الدول غرض تنظیم یک کنوانسیون بین المللی علیه جرایم سازمان یافته فراملی و بحث روی تنظیم یک سند بین المللی راجع به قاچاق زنان و اطفال فیصله نموده بود.

با اطمینان از اینکه الحاق یک پروتوکول به کنوانسیون سازمان ملل متحد علیه جرایم سازمان یافته فراملی در مورد بازدارندگی، فرونشانی و تعزیر قاچاق انسان به ویژه زنان و اطفال در پیشگیری و مبارزه با جرم مذکور مفید و کارا می باشد.

بر مواد ذیل موافقت نموده اند:

فصل اول

احکام عمومی

ارتباط پروتوکول با کنوانسیون سازمان ملل متحد علیه جرایم سازمان یافته فراملی

ماده اول:

۱- این پروتوکول ضمیمه الحاقی کنوانسیون سازمان ملل متحد علیه جرایم سازمان یافته فراملی می باشد. این پروتوکول یکجا با کنوانسیون تفسیر می گردد.

۲- احکام کنوانسیون، با در نظر داشت اختلافات مربوطه، به استثنای حالاتی که در این سند پیش بینی شده است بر پروتوکول تطبیق می گردد.

۳- تخلفاتی که ماده (۵) این پروتوکول تسجیل می نماید به عنوان تخلفات مندرج کنوانسیون تفسیر می گردد.

بیان اهداف

ماده دوم:

این پروتوکول اهداف ذیل را دنبال می نماید:

الف: جلوگیری از قاچاق انسان به ویژه زنان و اطفال و مبارزه با آن.

ب: مساعدت به قربانیان قاچاق انسان و حمایت از این قربانیان با احترام کامل به حقوق بشری آنان.

ج: گسترش همکاری ها میان دول عضو به منظور نیل به اهداف یاد شده.

استعمال اصطلاحات

ماده سوم:

از منظر این پروتوکول:

الف: اصطلاح «قاچاق انسان» به معنای جلب، حمل و نقل، نگهداری و دستیابی به افراد بوسیله تهدید یا استفاده از زور یا سایر اشکال اجبار، آدم ربایی، تقلب، فریبکاری، سوء استفاده، حالت آسیب پذیری، پرداخت یا حصول پول یا منافع مالی برای تأمین رضایت یک فرد، که بر فرد دیگر کنترل دارد، غرض بهره کشی می باشد. بهره کشی کم از کم شامل بهره کشی جهت روسپیگری یا فحشاء یا سایر اشکال بهره برداری جنسی، کار اجباری، بردگی یا اعمال مشابه به بردگی، خدمت اجباری یا برداشت اعضای بدن افراد می باشد.

ب: رضایت قربانی قاچاق انسان به بهره کشی مورد نظر در بند (الف) این ماده در حالاتی که ابزار های مندرج بند (الف) به کار گرفته شده باشد بی ارتباط و نامربوط می باشد.

ج: جلب، حمل و نقل، نگهداری و دستیابی به یک طفل غرض بهره‌کشی حتی اگر هیچ‌یک از ابزارهای مندرج‌بند الف) این ماده استعمال نشده باشد، «قاچاق انسان» شمرده می‌شود.

د: «طفل» تمام افراد زیر سن ۱۸ پنداشته می‌شود.

ساحه تطبیق

ماده چهارم:

این پروتوکول، استثنای حالاتی که در این سند تصریح شده است، بر پیشگیری، تحقیق و مجازات تخلفات مندرج ماده (۵) این پروتوکول زمانیکه تخلفات طبیعتاً ماورای کشور و از سوی یک جنایت کار سازمان یافته انجام شده باشد و همچنان بر پشتیبانی از قربانیان چنین تخلفاتی تطبیق می‌گردد.

جرم پنداری

ماده پنجم:

۱- دولت‌های عضو تدابیر تقنینی و سایر اقدامات لازم را جهت تسجیل اعمال مندرج ماده (۳) این پروتوکول به عنوان تخلفات جنایی زمانی که اعمال مذکور عمداً صورت می‌پذیرد، اتخاذ می‌نمایند.

۲- دولت‌های عضو، تقنینی و سایر اقدامات لازم را جهت تسجیل اعمال ذیل به عنوان تخلفات جنایی اتخاذ می‌نمایند:

الف: تلاش جهت ارتکاب تخلفات مندرج بند (۱) این ماده، مشروط به احکام نظام حقوقی دولت‌های عضو.

ب: اشتراک به عنوان شریک جرم جهت ارتکاب تخلفات مندرج بند (۱) این ماده، و.

ج: سازماندهی یا هدایت سایر افراد جهت ارتکاب تخلفات مندرج بند (۱) این ماده.

فصل دوم

حمایت از قربانیان قاچاق انسان

مساعدت به قربانیان قاچاق انسان و حمایت از آنان

ماده ششم:

- ۱- در حالات مناسب و تا جاییکه قانون داخلی اجازه می دهد، دولت های عضو از حریم و هویت قربانیان قاچاق انسان، به شمول حفظ محرمانیت مراحل قانونی مربوط به چنین قاچاقی، محافظت می نمایند.
- ۲- دولت های عضو در قانون داخلی یا نظام اجرایی خویش اقداماتی که به قربانیان قاچاق انسان در حالات مناسب موارد ذیل را تأمین می نماید می گنجانند:
 - الف: اطلاعات و معلومات در خصوص مراحل و جریانات اجرایی و قانونی ذیربط.
 - ب: کمک و مساعدت جهت ارایه دیدگاه ها و نگرانی های قربانیان و ملاحظه بر آن دیدگاه ها و نگرانی ها در مراحل قضایی به نحوی که حق متخلفین به دفاع نقض نگردد.
 - ۳- دولت های عضو اجرای اقداماتی را جهت بهبود فزیک، روانی و اجتماعی قربانیان قاچاق انسان، در حالات مناسب، به همکاری مؤسسات غیر دولتی، سازمان های نیدخل و ارگان های جامعه مدنی به ویژه در تهیه و تدارک موارد ذیل مدنظر قرار می دهند:
 - الف: مسکن متناسب با نیاز.
 - ب: مشاوره و اطلاع رسانی مخصوصاً در مورد حقوق قانونی قربانیان قاچاق انسان به گونه ای که برای آنان قابل درک و فهم باشد.
 - ج: کمک و مساعدت صحی، روانی و مادی.
 - د: و ایجاد فرصت های شغلی، تعلیمی و حرفوی.
 - ۴- دولت های عضو؛ سن، جنسیت و نیازهای ویژه قربانیان قاچاق انسان؛ اخصاً اطفال، به شمول مسکن مناسب، تعلیم و تربیه و مراقبت را در تطبیق احکام این ماده مدنظر قرار می دهند.
 - ۵- دولت های عضو جهت تأمین امنیت فزیک قربانیان قاچاق انسان زمانی که آنان در ممالک شان به سر می برند تلاش می نمایند.
 - ۶- دولت های عضو؛ تدابیری را جهت قادر سازی قربانیان قاچاق انسان برای مطالبه غرامت در نظام قانونی داخلی شان می گنجانند.

وضعیت قربانیان قاچاق انسان در دول دریافت کننده

ماده هفتم:

۱- به علاوه اتخاذ تدابیر و اقدامات مطابق با ماده (۶) این پروتوکول، دولت های عضو اتخاذ تدابیر تقنینی و سایر اقدامات لازم را جهت اجازه به قربانیان قاچاق انسان برای اقامت مؤقت یا دایمی در ممالک شان در حالات مناسب مورد ملاحظه قرار می دهند.

۲- در تطبیق احکام مندرج بند (۱) این ماده، دولت های عضو به عوامل انسان دوستانه و محبت آمیز توجه ویژه مبذول می نمایند.

بازگشت قربانیان قاچاق انسان

ماده هشتم:

۱- دولت عضوی که قربانی قاچاق تبعه اصلی آن بوده و یا دولت دریافت کننده که قربانی دارنده ویژه اقامت دایمی در آن کشور باشد، با توجه مزید به امنیت فرد مذکور، بازگشت وی را بدون تأخیر بی مورد و غیر موجه تسهیل و قبول می نماید.

۲- دولت های عضو با توجه مزید به امنیت قربانی قاچاق انسان و طی مراحل حقوقی قربانی، وی را ترجیحاً به نحو داوطلبانه ای به دولت عضوی که قربانی تبعه آن بوده و یا هنگام ورود به سرزمین دولت عضو دریافت کننده از حق اسکان دایمی برخوردار بوده است، باز می گردانند.

۳- به درخواست دولت عضو دریافت کننده، دولت عضو درخواست شده، بدون تأخیر بی مورد و غیر موجه، صحت و سقم تابعیت قربانی قاچاق انسان یا فردی را که هنگام ورود به سرزمین دولت عضو دریافت کننده از حق اسکان دایمی برخوردار بوده است تشخیص می نماید.

۴- به منظور تسهیل بازگشت یک قربانی قاچاق انسان که فاقد مدارک معتبر می باشد، دولت عضو که قربانی تبعه آن یا فردی است که هنگام ورود به سرزمین دولت عضو دریافت کننده از حق اسکان دایمی برخوردار بوده است، به درخواست دولت عضو دریافت کننده جهت صدور مدارک مسافرت یا هر مدرک لازمی که فرد را جهت بازگشت به کشور خویش قادر می سازد موافقت می نماید.

۵- این ماده عاری از هر نوع تناقض با حقوق قربانیان قاچاق انسان بر اساس قانون داخلی دولت عضو دریافت کننده می باشد.

۶- این ماده عاری از هر نوع تناقض با ترتیبات یا موافقت نامه های دوجانبه یا چند جانبه که کلاً یا قسماً بر بازگشت قربانیان قاچاق انسان قابل تطبیق می باشد شمرده می شود.

فصل سوم

بازدارندگی، همکاری و سایر ترتیبات

پیشگیری از قاچاق انسان

ماده نهم:

۱- دولت های عضو به منظور نیل به اهداف ذیل، برنامه، سیاست ها و سایر اقدامات گسترده و فراگیری را اتخاذ می نمایند:

الف: جلوگیری از قاچاق انسان و مبارزه با آن.

ب: حمایت از قربانیان قاچاق انسان به ویژه زنان و اطفال در برابر قربانی بیشتر.

۲- دولت های عضو جهت به عهده گیری تدابیری چون برنامه های تحقیقاتی، اطلاعاتی و تبلیغاتی و طرح های اجتماعی و اقتصادی به منظور پیشگیری از قاچاق انسان و مبارزه با آن سعی و تلاش می نمایند.

۳- سیاست ها، برنامه ها و سایر اقدامات اتخاذ شده مطابق با این ماده، در حالات مناسب، شامل همکاری با مؤسسات غیردولتی، سازمان های ذیربط و ارگان های جامعه مدنی می باشد.

۴- دولت های عضو اقداماتی را از طریق تحکیم همکاری های دوجانبه یا چند جانبه جهت رفع عوامل آسیب پذیری افراد به ویژه زنان و اطفال به قاچاق انسان نظیر فقر، عقب ماندگی و فقدان فرصت های مساوی اتخاذ می نمایند.

۵- دولت های عضو اقدامات تقنینی و سایر تدابیر فرهنگی، اجتماعی و آموزشی لازم را از طریق تعمیق همکاری های دوجانبه یا چند جانبه به منظور کاهش تقاضا برای بهره کشی از انسان به ویژه زنان و اطفال که منجر به قاچاق می گردد اتخاذ می نمایند.

تبادل اطلاعات و آموزش

ماده دهم:

۱- مقامات دولت های عضو در امر اجرای قانون مهاجرت و سایر مقامات ذیربط دولت های عضو، در حالات مناسب، با تبادل اطلاعات مطابق با قانون داخلی شان در موارد ذیل با یکدیگر همکاری و همیاری می نمایند:

الف: در تشخیص اینکه آیا مرتکبین یا قربانیان قاچاق انسان با مدارک مسافرت مربوط به افراد دیگر یا بدون مدارک مسافرت در حال گذر یا تلاش برای گذر از یک مرز بین المللی می باشند.

ب: در تشخیص نوع مدارک مسافرتی که افراد برای عبور از یک مرز بین المللی غرض قاچاق انسان استفاده کرده اند یا در تلاش برای استفاده بوده اند.

ج: و در تشخیص راه ها و شیوه هایی که گروه های جنایتکار سازمان یافته غرض قاچاق انسان از آن استفاده کرده اند، به شمول راه های جلب و حمل و نقل قربانیان، روابط میان افراد و گروه های قاچاقبر و اتخاذ اقدامات لازم جهت شناسایی آنان.

۲- دولت های عضو آموزش های لازم برای مقامات شان در امر اجرای قانون مهاجرت را جهت پیشگیری از قاچاق انسان فراهم می نمایند. آموزش ها باید بر شیوه های بازدارنده، تعقیب قانونی قاچاقبران و تأمین حقوق قربانیان به شمول محافظت از آنان در برابر قاچاقبران استوار باشد. آموزش ها رعایت حقوق بشر، مسایل جنسی و مسایل اطفال را در نظر می گیرد و همکاری ها با مؤسسات غیر دولتی، سازمان های ذیربط و ارگان های جامعه مدنی را گسترش می دهد.

۳- بدون اینکه با میثاق های بین المللی قابل تطبیق تناقض صورت گیرد، شرکت های مسافربری و تجاری، و مالک یا متصدی وسایط ترانسپورتهی مکلف می باشند تا از حمل مدارک ضروری مسافرت از سوی مسافرین هنگام ورود به دولت دریافت کننده اطمینان حاصل نمایند.

۴- دولت های عضو، در حدود قانون داخلی، گام های لازم را جهت وضع مجازات برای تخطی از مکلفیت مندرج بند (۳) این ماده، بر می دارند.

۵- دولت های عضو، در حدود قانون داخلی، گام های ضروری را جهت ممانعت از ورود یا ابطال ویزه افرادی که در ارتکاب تخلفات مندرج این پروتوکول دست داشته اند، بر می دارند.

۶- بدون اینکه با ماده (۲۷) کنوانسیون تناقض صورت گیرد، دولت های عضو با برقراری و تداوم ارتباطات مستقیم، همکاری ها را میان مؤسسات کنترل کننده سرحدات بسط و گسترش می دهند.

امنیت و کنترل مدارک

ماده دوازدهم:

دولت های عضو:

الف: عدم سوء استفاده، جعل یا تغییر غیر قانونی، تکثیر یا صدور مجدد مدارک هویت یا مسافرت صادر شده از طرف خویش را تأمین می نمایند.

ب: اعتبار و امنیت مدارک هویت و مسافرت را جهت جلوگیری از استفاده، صدور و کاپی غیرقانونی آن تأمین می نمایند.

ماده سیزدهم:

به درخواست یک دولت عضو، دولت عضو درخواست شده، در حدود قانون داخلی، در ظرف مدت معقوله مشروعیت و اعتبار اسناد هویت و مسافرتی که صادر شده و یا ادعای صدور آن به نام دولت عضو یا ظن استفاده از آن در قاچاق انسان می رود را تشخیص می نماید.

فصل چهارم

احکام نهایی

شروط استثنائی

ماده چهاردهم:

- ۱- این پروتوکول حقوق، وجایب و مکلفیت های دول و افراد در قبال قوانین بین الملل به شمول قوانین بشر دوستانه بین المللی و قوانین بین المللی حقوق بشر مخصوصاً کنوانسیون ۱۹۵۱ و پروتوکول ۱۹۶۷ در مورد وضعیت پناهندگان و اصل جلوگیری از طرد مرز پناهندگان همانگونه که در آن اسناد درج شده است را متأثر نمی نماید.
- ۲- اقدامات یاد شده در این پروتوکول به نحوی تعبیر و تطبیق می گردد که عاری از تبعیض نسبت به قربانیان قاچاق انسان باشد. اقدامات مذکور مطابق با اصول شناخته شده بین المللی علیه تبعیض تعبیر و تطبیق می گردد.

حل و فصل مناقشات

ماده پانزدهم:

- ۱- دولت های عضو کوشش می نمایند مناقشات شان در خصوص تعبیر و تطبیق این پروتوکول را از طریق مذاکره برطرف نمایند.
- ۲- اگر مناقشه بین دو یا بیشتر از دو دولت عضو در خصوص تعبیر و تطبیق این پروتوکول طی یک مدت زمانی معقول از طریق مذاکره حل نگردد، به درخواست یکی از دولت های عضو درگیر مناقشه، موضوع به داوری سپرده می شود. اگر شش ماه پس از تاریخ درخواست برای داوری، دولت های عضو درگیر مناقشه بر تشکیل هیئت داوری به توافق نرسند، هر یک از طرفین مناقشه می تواند موضوع را بر اساس اساسنامه محکمه بین المللی عدالت به محکمه مذکور راجع نماید.
- ۳- دولت های عضو هنگام توشیح، تصویب، پذیرش، تأیید یا الحاق به این پروتوکول می توانند اعلام نمایند که خود را مکلف به اجرای بند (۲) این ماده نمی دانند. سایر دولت های عضو در ارتباط با دولت عضوی که شرطی را وضع نموده است مقید به اجرای بند (۲) این ماده نمی باشند.

۴- دولت هایی عضوی که مطابق با بند (۳) این ماده شرط گذاری نموده اند می توانند هر زمانی از طریق اطلاعیه عنوانی سرمنشی سازمان ملل متحد شرط خویش را رفع نمایند.

توشیح، تصویب، پذیرش، تأیید و الحاق

ماده شانزدهم:

۱- توشیح این پروتوکول از ۱۲ تا ۱۵ دسامبر سال ۲۰۰۰ میلادی در شهر پالرموی ایتالیا و سپس تا ۱۲ دسامبر سال ۲۰۰۲ میلادی در مقر ملل متحد در نیویارک برای دولت ها آزاد می باشد.

۲- توشیح این پروتوکول برای سازمان های همکاری های اقتصادی منطقه ای به شرط آنکه حداقل یکی از دولت های عضو این سازمان ها مطابق با بند (۱) این ماده، پروتوکول فعلی را توشیح نموده باشد، آزاد می باشد.

۳- این پروتوکول در معرض تصویب، پذیرش یا تأیید قرار دارد. اسناد تصویب، پذیرش یا تأیید نزد سرمنشی سازمان ملل متحد به ودیعه سپرده می شود. سازمان های همکاری اقتصادی منطقه ای در صورتی می توانند سند تصویب، پذیرش یا تأیید خویش را نزد سرمنشی به ودیعه بسپارند که حداقل یکی از دولت های عضو آن سازمان ها چنین کاری را انجام داده باشد. در سند تصویب، پذیرش یا تأیید، سازمانهای مذکور حدود و صلاحیت خویش را در رابطه با احکام این پروتوکول اعلام می نمایند. سازمان ها، امانتدار پروتوکول را از هر تغییری و تعدیلی در مورد حدود صلاحیت خویش مطلع می نمایند.

۴- الحاق به این پروتوکول برای دولت ها و سازمان های همکاری اقتصادی منطقه ای که حداقل یکی از دولت های عضو آن عضویت این پروتوکول در آمده است، آزاد است. اسناد الحاق، سازمان های همکاری اقتصادی منطقه ای حدود صلاحیت خویش را در ارتباط با احکام این پروتوکول اعلام می نمایند. سازمان های یاد شده، امانتدار این پروتوکول را از هر تغییری یا تعدیلی در حدود صلاحیت خویش مطلع می نمایند.

انفاذ

ماده هفدهم:

۱- این پروتوکول در نودمین روز پس از تاریخ سپرده شدن، چهلمین سند تصویب، پذیرش، تأیید یا الحاق نافذ می گردد، اما این پروتوکول پیش از انفاذ کنوانسیون نافذ نمی گردد. از منظر این بند، اسناد سپرده شده از وی سازمان های همکاری اقتصادی منطقه ای به عنوان ضمایم الحاقی به اسنادی که از سوی دولت های عضو آن سازمان ها سپرده شده است، پنداشته نمی شوند.

۲- برای دولت ها و سازمان های همکاری اقتصادی منطقه ای که پروتوکول حاضر را پس از سپرده شدن چهلمین سند تصویب، پذیرش، تأیید یا به آن الحاق می نمایند، این پروتوکول در سی و مین روز پس از تاریخ سپرده شدن سند مربوط آن دولت ها یا سازمان ها یا در تاریخ انفاذ این پروتوکول مطابق با بند (۱) این ماده، نافذ می گردد.

تعدیل

ماده هجدهم:

۱- بعد از سپری شدن پنج سال از انفاذ این پروتوکول، دولت های عضو پروتوکول می توانند تعدیل پیشنهاد و آن را نزد سرمنشی سازمان ملل متحد حفظ نمایند. سپس سرمنشی سازمان ملل متحد به منظور غور و فیصله بر تعدیل پیشنهادی، تعدیل مذکور را به دولت های عضو و کنفرانس دول کوانسیون مکاتبه می نماید. دولت های عضو این پروتوکول در کنفرانس دول جهت دستیابی به توافق نظر بر تعدیلات پیشنهادی تمامی کوشش خویش را به خرج می دهند. اگر تلاش ها برای رسیدن به توافق نظر به شکست روبرو شود، تعدیل پیشنهادی به عنوان آخرین چاره جهت پذیرش نیاز به تصویب اکثریت دو بر سوم دولت های عضو پروتوکول حاضر و رای دهنده در اجلاس کنفرانس رول دارد.

۲- سازمان های همکاری اقتصادی منطقه ای، در حدود صلاحیت شان، رای خویش را مطابق با این ماده و برابر با تعداد دولت های عضو آن سازمان ها که به عضویت این پروتوکول در آمده اند، اعمال می نمایند. سازمان های مذکور در مواردی که دولت های عضو شان رای خود را صادر می نمایند و بر عکس رای خویش را اعمال نمی نمایند.

۳- تعدیلی که مطابق با بند (۱) این ماده پذیرفته می شود در معرض تصویب، پذیرش یا تائید در دولت های عضو قرار می گیرد.

۴- تعدیلی که مطابق با بند (۱) این ماده پذیرفته می شود نود (۹۰) روز پس از تاریخ سپرده شدن اسناد تصویب، پذیرش یا تایید آن تعدیل نزد سرمنشی سازمان ملل متحد بر دولت های عضو نافذ می گردد.

۵- زمانی که تعدیلی نافذ می گردد، دولت های عضوی که با آن موافقت نموده اند، مکلف به اجرای آن می گردند. سایر دولت های عضو مکلف به اجرای احکام این پروتوکول و تعدیلات سابقه ای که تصویب، پذیرش یا تایید نموده اند، باقی می مانند.

فسخ

ماده نهم:

۱- دولت های عضو می توانند از طریق اطلاعیه کتبی عنوانی سرمنشی سازمان ملل متحد این پروتوکول را فسخ نمایند. فسخ پروتوکول بعد از سپری شدن یک سال از تاریخ دریافت اطلاعیه از سوی سرمنشی سازمان ملل متحد صورت می پذیرد.

۲- سازمان های همکاری اقتصادی منطقه ای در صورتی که دولت های عضو آن سازمان ها این پروتوکول را فسخ نموده اند، می توانند از پروتوکول انفصال نمایند.

امانت داری و زیان ها

ماده بیستم:

- ۱- سرمنشی سازمان ملل متحد به عنوان امانتدار این پروتوکول تعیین گردیده است.
- ۲- این پروتوکول که متون عربی، چینی، انگلیسی، فرانسوی، روسی و اسپانیایی آن از اعتبار مساوی برخوردار است، نزد سرمنشی سازمان ملل متحد به ودیعه سپرده می شود.

ACKKU